

2504

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

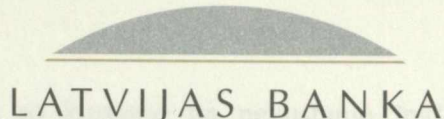
Latvijas Banku privatizācijas fonds

Fonds Nr. 2504

Vēsturiskā izziņa

1993. - 1994. g.

WASL

LATVIJAS BANKA

LATVIJAS BANKU PRIVATIZĀCIJAS FONDS

Vēsturiskā izziņa par 1993. un 1994. gadu

I

1992. gada 2. decembrī Latvijas Republikas Augstākā Padome, balstoties uz likumu "Par Latvijas Banku", pieņēma lēmumu "Par Latvijas Bankas reorganizāciju, tās struktūrvienību pārveidošanu un privatizāciju".¹ Tika apstiprināta Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas izveide, nosakot tās sastāvu. Tika paredzēts mēneša laikā izveidot Latvijas Banku privatizācijas fondu (tālāk tekstā – LBPF), kura padomes funkcijas bija jāpilda Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijai. Saskaņā ar šo lēmumu LBPF bija jāpārņem viss Latvijas Bankas īpašums, kas nav saistīts ar centrālās bankas funkciju veikšanu saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku".

1993. gada 26. janvārī tika pieņemts Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Banku privatizācijas fonda statūtu apstiprināšanu", kas paredzēja, ka LBPF ir valsts institūcija un juridiskā persona, kas nodibināta Latvijas Bankas komercfunkcijas veicošo nodaļu privatizācijai un valsts īpašumā paliekošā kapitāla pārvaldīšanai un dibināta uz nenoteiktu laiku.²

Saskaņā ar Statūtiem LBPF darbības mērķis ir pārvaldīt Latvijas Bankas komercfunkcijas veicošo nodaļu īpašumu līdz to privatizācijai, kā arī pēc privatizācijas pārvaldīt privatizētajās sabiedrībās valsts īpašumā paliekošo mantu un kapitālu. LBPF uzdevums ir:

- 1) veikt Latvijas Bankas nodaļas reorganizāciju un privatizāciju,
- 2) nodrošināt īpašuma pārvaldīšanu, nepieļaujot kaitējuma nodarīšanu tam,
- 3) nodrošināt valsts īpašumā paliekošā valsts kapitāla pārvaldīšanu privatizētajās sabiedrībās, kas izveidotas uz Latvijas Bankas komercfunkcijas veicošo nodaļu bāzes,
- 4) pārvaldīt par neatmaksājamiem kvalificētos kredītus.³

LBPF izdevumi tika segti no ieņēmumiem, kas gūti no banku nodaļu privatizācijas un nekustamā īpašuma nomas maksas.

LBPF pārvaldes institūcija bija padome, kuru vadīja tās iecelts priekšsēdētājs. Arī LBPF operatīvo darbību vadīja LBPF priekšsēdētājs.

1993. gada 10. maijā Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisija, Latvijas Banka un LBPF, izpildot Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu "Par Latvijas Bankas reorganizāciju, tās struktūrvienību pārveidošanu un privatizāciju", parakstīja vienošanos⁴, ar kuru Latvijas Banka nodeva un LBPF pieņēma pārvaldīšanā 49 Latvijas

¹ Par Latvijas Bankas reorganizāciju, tās struktūrvienību pārveidošanu un privatizāciju: Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmums [1992. gada 2. dec.] // Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs. – Nr. 51/52. – 2704. un 2705. lpp.

² Par Latvijas Banku privatizācijas fonda Statūtu apstiprināšanu: Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmums [1993. gada 26. janv.] // Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs. – Nr. 7. – 379.–382. lpp.

³ Turpat. – 380. lpp.

⁴ Ducmane K., Vēciņš Ē. Nauda Latvijā. – [R]: Latvijas Banka, 1995. – 216. lpp.

Bankas nodaļas ar visu to kustamo un nekustamo īpašumu, saistībām un tiesībām 1993. gada 1. maijā.

Pamatojoties uz "Vienošanos par Latvijas Bankas nodaļu pārņemšanu", ar Latvijas Bankas nodaļām tika veiktas šādas darbības.

1. Latvijas Bankas Alejas, Ilūkstes un Krāslavas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 20.05.1993. sēdē apstiprināto Alejas, Ilūkstes un Krāslavas nodaļas privatizācijas projektu (lēmums Nr. 5; protokols Nr. 28), lēmumu par akciju parakstīšanas rezultātiem (14.07.1993. sēde) un 01.09.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai "Alejas komercbanka".⁵

2. Latvijas Bankas Bauskas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 22.03.1993. sēdē apstiprināto Bauskas nodaļas privatizācijas projektu (lēmums Nr. 2; protokols Nr. 19), lēmumu par akciju parakstīšanas rezultātiem (08.06.1993. sēdes protokols Nr. 30) un 16.09.1993. pirkuma līgumu Nr. 1 tika nodota akciju sabiedrībai "Bauskas Banka".⁶

3. Latvijas Bankas Aizkraukles nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 15.06.1993. sēdē apstiprināto Aizkraukles nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 31), lēmumu par akciju parakstīšanas rezultātiem (18.08.1993. sēdes protokols Nr. 38) un 16.09.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai "Aizkraukles Banka".⁷

4. Latvijas Bankas Aizputes un Vecpilsētas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 15.06.1993. sēdē apstiprināto nodaļu privatizācijas projektu (protokols Nr. 31) un 06.10.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai "Liepājas Komercbanka".⁸

5. Latvijas Bankas Māras nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 08.06.1993. sēdē apstiprināto Māras nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 30), komisijas 14.07.1993. lēmumu par Māras nodaļas pārdošanu vienīgajam privatizācijas pretendenta (protokols Nr. 33) un 11.08.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju komercbankai "Olimpija".⁹

6. Latvijas Bankas Ogres nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 15.06.1993. sēdē apstiprināto Ogres nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 31), 04.08.1993. sēdes lēmumu par akciju parakstīšanas rezultātiem (protokols Nr. 36) un 12.08.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai "Ogres Komercbanka".¹⁰

7. Latvijas Bankas Balvu, Dagdas, Preiļu, Rēzeknes un Viļānu nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 20.05.1993. sēdē apstiprināto nodaļu privatizācijas projektu (protokols Nr. 28; precizēts 22.06.1993.) un komisijas

⁵ LBPF fonds, 1. apr., 6. un 7. l.

⁶ Turpat.

⁷ Turpat.

⁸ Turpat.

⁹ Turpat, 6. un 8. l.

¹⁰ Turpat, 6. un 9. l.

25.08.1993. lēmumu par akciju parakstīšanas rezultātiem tika nodota akciju sabiedrībai "Rēzeknes reģionālā komercbanka".¹¹

8. Latvijas Bankas Siguldas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 25.08.1993. sēdē apstiprināto Siguldas nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 39) un 11.10.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai "Banka Sigulda".¹²

9. Latvijas Bankas Tukuma nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 24.05.1993. lēmumu Nr. 29, 04.08.1993. sēdē apstiprināto Tukuma nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 36) un 04.10.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai "Tukuma Banka".¹³

10. Latvijas Bankas Vindavas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 10.05.1993. sēdē (protokols Nr. 27) apstiprināto nodaļas privatizācijas projektu, 08.07.1993. sēdes lēmumu par nodaļas pārdošanu (protokols Nr. 30) un 07.07.1993. pirkuma līgumu tika nodota akciju sabiedrībai komercbankai "Ventpils apvienotā Baltijas banka".¹⁴

11. Latvijas Bankas Citadeles nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 11.08.1993. sēdē apstiprināto nodaļas privatizācijas projektu, komisijas 01.10.1993. sēdē apstiprinātajiem izsoles rezultātiem (protokols Nr. 32) un 04.10.1993. pirkuma līgumu, bet Latvijas Bankas Starprajonu nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 05.10.1993. sēdē apstiprināto Starprajonu nodaļas privatizācijas projektu (05.10.1993. sēdes protokols Nr. 45) un 24.11.1993. sēdē apstiprinātajiem izsoles rezultātiem (protokols Nr. 49) tika nodota akciju komercbankai "Parekss-banka".¹⁵

12. Latvijas Bankas Alūksnes nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 14.05.1993. sēdē apstiprināto Alūksnes nodaļas privatizācijas projektu, komisijas apstiprinātajiem izsoles rezultātiem (29.06.1993.; protokols Nr. 32) un pirkuma līgumu Nr. 4/5, Auces nodaļa saskaņā ar 14.07.1993. pirkuma līgumu Nr. 6, Kandavas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 22.04.1993. sēdē apstiprināto Kandavas nodaļas privatizācijas projektu (lēmums Nr. 3) un 15.06.1993. pirkuma līgumu Nr. 10, Ludzas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 24.05.1993. sēdē apstiprināto Ludzas nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 29), 29.06.1993. apstiprinātajiem izsoles rezultātiem, ka aizklātā piedāvājuma veidā Ludzas nodaļu ieguvusi akciju sabiedrība "Banka Baltija" (protokols Nr. 32), un 29.06.1993. pirkuma līgumu Nr. 5/3, Madonas nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 20.05.1993. sēdē apstiprināto Madonas nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 28), 06.06.1993. sēdē (protokols Nr. 30) apstiprināto lēmumu un 06.06.1993. pirkuma līgumu Nr. 2, Rūjienas nodaļa saskaņā ar 28.07.1993. pirkuma līgumu Nr. 13 un Talsu nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 10.05.1993. sēdē apstiprināto Talsu nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 27), 08.06.1993. sēdes lēmumu par Talsu nodaļas

¹¹ LBPF fonds, 6. un 9. l.

¹² Turpat, 1. apr., 6. un 10. l.

¹³ Turpat.

¹⁴ Turpat.

¹⁵ Turpat, 7. l.

pārdošanu akciju sabiedrībai "Banka Baltija" "par sākotnējo cenu" (protokols Nr. 30) un 08.06.1993. pirkuma līgumu Nr. 3/4 tika nodota akciju sabiedrībai "Banka Baltija".¹⁶

13. Latvijas Bankas Cēsu, Daugavpils, Dobeles, Gulbenes, Jēkabpils, Jelgavas, Jūrmalas, Kuldīgas, Liepājas, Limbažu, Pārdaugavas, Rāznas, Rīdzenes, Saldus, Smiltenes, Valkas, Valmieras, Vecrīgas, Ventspils un Zemgales nodaļa un Pilsētas pārvalde saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 18.08.1993. sēdē pieņemto lēmumu, apvienojot 21 Latvijas Bankas neprivatizēto nodaļu, iekļauta akciju sabiedrības "Latvijas Universālā banka" sastāvā.¹⁷

14. Latvijas Bankas Ārzemju operāciju nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 15.12.1993. sēdē apstiprināto Ārzemju operāciju nodaļas privatizācijas projektu (protokols Nr. 51) tika nodota akciju sabiedrībai "Latvijas Universālā banka".¹⁸

15. Latvijas Bankas Dzintaru nodaļa saskaņā ar Latvijas Bankas reorganizācijas un privatizācijas komisijas 29.06.1993. sēdē pieņemto lēmumu (protokols Nr. 32) nolēma likvidēt Dzintaru nodaļu, darbiniekus pārceļot darbā uz Jūrmalas nodaļu un nododot atlikušo klientu apkalpošanu Jūrmalas nodaļai, bet mantu, kas nav nepieciešama fondam, izpārdot. Saskaņā ar šīs sēdes lēmumu 1993. gada 5. aprīlī LBPF pieņēma grāmatvedības bilanci, pieņēma nodaļas darbinieku personas lietas, aktu par arhīvā esošo lietu skaitu un citus dokumentus.¹⁹

1993. gada 10. maija vienošanās par Latvijas Bankas nodaļu pārņemšanu noteica arī to, ka Valmierā, Rēzeknē, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā un Ventspilī tiek izvietotas Latvijas Bankas fondu nodaļas, kas tika pārdēvētas par Latvijas Bankas filiālēm.²⁰

1994. gada 17. februārī Saeima pieņēma likumu "Par Valsts īpašuma fondu", kurā noteica, ka:

- 1) Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Bankas reorganizāciju, tās struktūrvienību pārveidošanu un privatizāciju" [..], Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Banku privatizācijas fonda Statūtu apstiprināšanu" [..] un Augstākās Padomes lēmums "Par Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas kārtību",
- 2) Latvijas Banku privatizācijas fonda manta, tiesības un saistības pāriet Finanšu ministrijai un tālāk [Valsts īpašuma] Fondam".²¹

II

2004. gada oktobrī tika veikta 1993. un 1994. gada pastāvīgi glabājamo un personāla dokumentu vērtības ekspertīze un aprakstu veidošana. Tika izveidots pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 1 ar 10 lietām par 1993. un 1994. gadu un personāla dokumentu apraksts Nr. 2 ar 4 lietām par 1993. un 1994. gadu. Lietas aprakstos kārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa.

¹⁶ LBPF fonds, 1. apr., 6.–10. l.

¹⁷ Turpat, 6.–8. l.

¹⁸ Turpat, 6. l.

¹⁹ Turpat, 8. l.

²⁰ Ducmane K., Vēciņš Ē. Nauda Latvijā. – [R]: Latvijas Banka, 1995. – 216. lpp.

²¹ Par Valsts īpašuma fondu: Latvijas Republikas likums [1994. gada 17. febr.] // Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs. – Nr. 6. – 600. un 601. lpp.

Aprakstā Nr. 1 lietas sakārtotas šādi:

- 1) LBPF priekšsēdētāja rīkojumi pamatdarbības un personāla jautājumos,
- 2) sarakste ar Latvijas Bankas Valmieras nodaļu, akciju sabiedrību "Bauskas Banka" u.c. institūcijām pamatdarbības jautājumos,
- 3) mēneša bilances statistikas pārskats (1993. gada oktobris). Štatu saraksts. Pārskats par darbinieku skaitu un darba samaksu 1993. gadā. LBPF izdevumu tāme 1993. gadam. Latvijas Bankas nodaļu kapitāla pietiekamības aprēķins (stāvoklis 01.03.1993.),
- 4) līgums par LBPF konta atvēršanu valsts a/s "Latvijas Zemes banka". LBPF lūgums kontu slēgt u.c. ar konta ekspluatāciju saistīti dokumenti,
- 5) bilances kontu apgrozījuma pārskats,
- 6) Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas projekti, izziņas par nodaļu finansiālo stāvokli, sarakste ar nodaļām par to privatizāciju,
- 7) Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas dokumenti (pirkuma līgumi, nodošanas un pieņemšanas akti u.c.).

Aprakstā Nr. 2 iekļauti:

- 1) darba līgumi,
- 2) darbinieku personas kartītes,
- 3) darba algas izmaksas saraksti. Sēžu protokoli par pabalstu piešķiršanu. Iesniegumi par stāšanās darbā,
- 4) finanšu pārskats par sociālā nodokļa pieskaitījumiem, maksājumiem un valsts sociālās apdrošināšanas līdzekļiem par 1993. gada 3. un 4. ceturksni un 1994. gada 1. ceturksni.

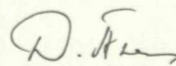
Apraksta Nr. 1 lietā Nr. 10 ir ēku uzskaites inventāra kartīte par laiku no 1945. gada līdz 1992. gadam, lietā Nr. 8 – no 1964. gada līdz 1992. gadam un lietā Nr. 9 – no 1970. gada līdz 1992. gadam.

Lietā ar Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas projektiem, izziņām par nodaļas finansiālo stāvokli, saraksti ar nodaļām par to privatizāciju un lietās ar Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas dokumentiem (pirkuma līgumiem, nodošanas un pieņemšanas aktiem u.c.) dokumenti kārtoti alfabētiskā secībā pēc nodaļu nosaukumiem.

LBPF nebija izveidota sava lietu nomenklatūra. Lietās ar Latvijas Bankas nodaļu privatizācijas dokumentiem atšķiras privatizācijas dokumentu skaits un sastāvs. Ir ļoti daudz neapliecinātu dokumentu kopiju, jo nav dokumentu oriģinālu. Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Lietām, kas zaudējušas vēsturisko un praktisko nozīmi, sastādīts akts par dokumentu atlasī iznīcināšanai.

Vēsturisko izziņu sagatavoja
Komunikācijas pārvaldes Arhīva arhivists

D. Āzens

Ar vēsturisko izziņu par 1993. un 1994. gadu iepazīsinos.

I. Rimšēvičs
Latvijas Bankas prezidents

A. Raņķe
Komunikācijas pārvaldes vadītāja

Šini lietā 5/peikas
_____ numurētas lapas
20 05-g. "4." "04."
LVA arhivists ms.